

LÄRARPROGRAMMET, 60 POÄNG

Teacher Education Programme, 60 Points

Utbildningsprogrammet är inrättat av sektionsnämnden för lärarutbildning den 28 november 2001. Utbildningsplanen är senast fastställd av sektionsnämnden för lärarutbildning den 10 oktober 2005.

1. ALLMÄNT

Den som vill bli lärare, efter att ha skaffat sig ämneskompetens på annat sätt än genom studier på något lärarprogram kan genom Lärarprogrammet, 60 poäng, läsa det allmänna utbildningsområdet som en fristående utbildning och därefter erhålla lärarexamen. Profileringen mot verksamhetsfält, skolår och ämnen/ämnesområden sker dels genom de val som studenterna gjort inom ramen för sina tidigare ämnesstudier, dels inom ramen för studierna inom det allmänna utbildningsområdet.

2. UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för grundläggande högskoleutbildning

Den grundläggande högskoleutbildningen skall ge studenterna

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, samt
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(1 kap. 9 § högskolelagen [HL])

2.2 Mål för lärarexamen

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 9 § HL)

För att få lärarexamen skall studenten ha de kunskaper och de färdigheter som behövs för att förverkliga förskolans, skolans eller vuxenutbildningens mål samt för att medverka i utvecklingen av respektive verksamhet enligt gällande föreskrifter och riktlinjer. Studenten skall vidare kunna

- omsätta goda och relevanta kunskaper i ämnen eller ämnesområden så att alla elever lär och utvecklas,
- analysera, bedöma, dokumentera och värdera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål samt informera och samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare,

- förmedla och förankra samhällets och demokratins värdegrund,
- orientera sig om, förmedla, förankra och tillämpa gällande regelverk som syftar till att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever,
- orientera sig om, analysera och ta ställning till allmänmänskliga frågor, ekologiska livsbetingelser och förändringar i omvärlden,
- inse betydelsen av könsskillnader i undervisningssituationen och vid presentation av ämnesstoffet,
- självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och annan pedagogisk verksamhet samt delta i ledningen av denna,
- tillvarata och systematisera egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat som grund för utveckling i yrkesverksamheten,
- använda informationsteknik i den pedagogiska utvecklingen och inse betydelsen av massmediers roll för denna.

Studenten skall därutöver ha kunskap om betydelsen av läs- och skrivinlärning och om matematikens betydelse för elevers kunskapsutveckling.

För att få lärarexamen med inriktning mot undervisning i

- förskola, förskoleklass och grundskolans tidigare år skall studenten ha fördjupad kunskap i läs- och skrivinlärning och i grundläggande matematikinlärning,
- grundskolans senare år och i gymnasieskolan skall studenten ha fördjupad kunskap i att analysera och bedöma elevers kunskapsutveckling samt ha god kunskap i betygssättning.

(bilaga 2 högskoleförordningen [HF])

3. UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Programmet byggs upp av studier inom det allmänna utbildningsområdet. Allmänt utbildningsområde, 60 poäng, består vid Örebro universitet av kurser i pedagogik med didaktisk inriktning (A – C-nivå). Minst 10 poäng inom det allmänna utbildningsområdet är verksamhetsförlagda.

Det allmänna utbildningsområdet är gemensamt för alla blivande lärare och har två innehållsliga kärnor, en som utgörs av för läraryrket centrala kunskapsområden och en som utgörs av tvärvetenskapliga kunskapsområden. Kunskapsområdena sätter frågor om skolans innehåll demokrati och värdegrund, socialisation, lärande, kommunikation, specialpedagogik, utbildningsverksamheternas samhällsuppdrag samt om ekologiska betingelser och biologisk mångfald i fokus. Innehållet i programmet perspektiveras utifrån mångfaldsfrågor.

Allmänt utbildningsområde har till stora delar ett innehåll som är relevant oberoende av mot vilka verksamheter examen riktas.

3.2 Kurser som ingår i programmet

- Pedagogik med didaktisk inriktning A, 20 poäng

Kursens centrala och övergripande innehåll är frågor om lärares uppdrag och arbete, om utbildning och demokrati och om kommunikation och lärande. Detta innehåll är också relaterat till den verksamhetsförlagda utbildningen som löper parallellt genom kursen och omfattar 5 poäng. Studierna under den verksamhetsförlagda utbildningen innebär möjlighet till lärande i och reflektion över lärararbetets förutsättningar och villkor.

- Pedagogik med didaktisk inriktning B II, 20 poäng

Kursen fördjupar eller breddar de centrala frågorna om lärares uppdrag och arbete, om utbildning och demokrati och om kommunikation och lärande. Kursen har även ett innehåll som är specifikt för den verksamhet som den studerande avser att arbeta inom. Särskilt fokus riktas mot skolans innehåll, mot specialpedagogiska frågor samt frågor om matematikinlärning, för studerande som inriktar sig mot de yngre åldrarna, alternativt ekologi och miljödidaktik, för övriga studerande. Kursen innehåller 5 poäng av sammanhållen verksamhetsförlagd utbildning förlagd till det verksamhetsområde som den studerande avser att arbeta inom. Innehållet i den verksamhetsförlagda utbildningen är fokuserad mot skolans innehåll och på de samtal och den kommunikation som är en central del i lärares arbete. Studierna under den verksamhetsförlagda utbildningen innebär att de studerande skall utveckla kommunikativ och didaktisk kompetens.

- Pedagogik med didaktisk inriktning C, 20 poäng

Kursen ger dels en beskrivning av det didaktiska forskningsfältet, dels introduceras övergripande forskningsmetodologiska frågor. Kursen behandlar också frågor som gäller tillvägagångssätt i en vetenskaplig undersökning. Examensarbetet omfattar 10 poäng och innehåller formulering, genomförande och rapportering av en egen systematisk undersökning. Examensarbetets innehåll kan antingen beröra skolans ämnen/kunskapsområden (ämnesdidaktiskt val av innehåll) eller mer övergripande frågor om skola och utbildning (allmändidaktiskt val av innehåll).

3.3 Studieformer

Undervisningen sker bl.a. i form av föreläsningar och seminarier samt verksamhetsförlagd utbildning. För närmare information, se respektive kursplan.

3.4 Obligatorisk närvaro

Obligatorisk närvaro förekommer och framgår av kursplanen för respektive kurs. Av kursplanerna framgår också i vilken utsträckning obligatorisk närvaro krävs under den verksamhetsförlagda utbildningen.

3.5 Tröskelregler

För att få påbörja kurserna Pedagogik med didaktisk inriktning B II respektive C krävs att respektive behörighetsgivande kurs är godkänd.

3.6 Examensarbete

För att erhålla lärarexamen krävs ett examensarbete om 10 poäng. Examensarbetet skall fullgöras inom allmänt utbildningsområde och skall uppfylla kraven för en C-uppsats inom det utbildningsvetenskapliga området. Examensarbetet kan med fördel knytas till pågående forsknings- eller utvecklingsprojekt inom samverkansskolorna och/eller till de forskningsprojekt vid Örebro universitet som är relevant för det utbildningsvetenskapliga området.

4. INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Programmet ger möjlighet till internationellt studentutbyte.

5. BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall betyg sättas på genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator) (6 kap. 10§ HF).

Som betyg skall användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd (6 kap. 11§ HF).

6. EXAMEN

Lärarexamen, 120-220 poäng
(*Degree of Bachelor/Master of Education*)

Lärarexamen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om 120, 140, 160, 180, 200 eller 220 poäng. Utbildningen skall omfatta följande tre integrerade utbildningsområden: ett allmänt utbildningsområde om 60 poäng, ett utbildningsområde med en eller flera inriktningar om minst 40 poäng mot ämne eller ämnesområde och ett utbildningsområde med en specialisering om minst 20 poäng. Inom det allmänna utbildningsområdet skall de tvärvetenskapliga ämnesstudierna omfatta minst 30 poäng. (bilaga 2, HF)

Den som vill bli lärare efter att ha skaffat sig ämneskompetens på annat sätt skall ha möjlighet att läsa det allmänna utbildningsområdet som en fristående utbildning och därefter få lärarexamen (§ 15 Riksdagens protokoll 2000/01:18).

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i

- förskola, förskoleklass, grundskolans tidigare år och fritidshem samt för undervisning i modersmål krävs minst 140 poäng,
- grundskolans senare år och i gymnasieskolan, dock inte yrkesämnena i gymnasieskolan, krävs 180 poäng inklusive en respektive två fördjupning(ar) till minst 60 poäng i relevant(a) ämne(n) eller ämnesområde(n).

För undervisning i yrkesämnena i gymnasieskolan krävs 120 poäng. I stället för inriktning och specialisering krävs omfattande yrkeserfarenhet samt en relevant högskoleutbildning om minst 60 poäng eller motsvarande utbildning.

För undervisning i svenska respektive samhällskunskap i grundskolans senare år krävs minst 60 poäng och i gymnasieskolan minst 80 poäng i ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen. För undervisning i modersmål krävs inriktning om minst 60 poäng i relevant ämnesområde.

Övrigt

Av det allmänna utbildningsområdet skall minst 10 poäng vara verksamhetsförlagda. Minst 10 poäng per inriktning skall likaså vara verksamhetsförlagda

För att få lärarexamen skall studenten ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om 10 poäng.

I examensbeviset skall anges vilka inriktningar och specialiseringar som studenten har fullgjort och för vilken undervisning eller verksamhet utbildningen är avsedd.
(bilaga 2, HF)

Mål, se punkt 2.2

Om kurser som ingår i yrkesexamen sammantaget uppfyller de krav som ställs för magister- och kandidatexamen, med avseende på såväl längd som fördjupning, skall detta framgå av examensbeviset om studenten begär det (bilaga 2 HF). För ytterligare information, se Examensordning för grundutbildningen vid Örebro universitet.

7. BEHÖRIGHET FÖR TILLTRÄDE TILL PROGRAMMET

Behörighetskraven för tillträde till programmet är knutna till den undervisning eller annan pedagogisk verksamhet som utbildningen är avsedd att förbereda för inom följande områden, A – D. Samtliga krav inom respektive område skall vara uppfyllt:

A. Förskola, förskoleklass, grundskolans tidigare år och fritidshem:

Avslutade högskolekurser om minst 80 poäng.

B. Grundskolans senare år:

Avslutade högskolekurser om minst 120 poäng, varav minst 60 poäng inom ett ämne/ämnesområde enligt bilaga till utbildningsplanen.

C. Gymnasieskolan:

Avslutade högskolekurser om minst 120 poäng, varav minst 60 poäng i två ämnen/ämnesområden (för ämnesområdena svenska respektive samhällskunskap krävs dock minst 80 poäng) varav minst ett enligt bilaga till utbildningsplanen.

D. Yrkesämnen inom gymnasieskolans a) Barn- och fritidsprogram, b) Hotell- och restaurangprogram och c) Omvårdnadsprogram:

I. För respektive gymnasieprogram krävs följande högskoleutbildning eller motsvarande:

- a) barn- och ungdomspedagogisk examen med inriktning mot förskollärare eller fritidspedagog alternativt minst 60 poäng i ämnet barn- och fritidskunskap.
- b) högskoleutbildning om minst 60 poäng i ämnet måltidskunskap.
- c) arbetsterapeut-, sjukgymnast- eller sjuksköterskeexamen alternativt minst 60 poäng i något av ämnena arbetsterapi, omvårdnadsvetenskap, sjukgymnastik eller vårdvetenskap.

II. Kvalificerad och relevant yrkeserfarenhet på heltid under den senaste femårsperioden om minst

- två år, för sökande med behörighetsgivande högskoleutbildning om minst 120 poäng.
- tre år, för sökande med behörighetsgivande högskoleutbildning om minst 60 poäng eller motsvarande.

8. URVAL

För behörighetsgrupp A

Urvalet sker genom att de sökande prioriteras utifrån följande meriter:

- avslutade behörighetsgivande kurser sista kompletteringsdag.
- ämnesteoritiska kunskaper i matematik och/eller inom det naturvetenskapliga området.
- ämnesteoritiska kunskaper i språk och minst 3 månaders sammanhängande studier eller arbete inom språkområdet.
- arbetslivserfarenhet som lärare
- övriga högskolepoäng.
- annan arbetslivserfarenhet.

För behörighetsgrupp B och C

Urvalet sker genom att de sökande prioriteras utifrån följande meriter:

- avslutade behörighetsgivande kurser sista kompletteringsdag.
- antalet ämnen med minst 60 poäng sista kompletteringsdag.
- ämnesteoritiska kunskaper i matematik och inom det naturvetenskapliga området.
- ämnesteoritiska kunskaper i språk och minst 3 månaders sammanhängande studier eller arbete inom språkområdet.
- arbetslivserfarenhet som lärare.

- övriga högskolepoäng.
- annan arbetslivserfarenhet.

För behörighetsgrupp D

- avslutade behörighetsgivande kurser sista kompletteringsdag.
- arbetslivserfarenhet som lärare.
- övriga högskolepoäng.
- annan arbetslivserfarenhet.

9. TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande för erhållande av betyg på kurs fattas av examinator för den aktuella kursen (6 kap. 10 § HF).

Beslut om tillgodoräknande av kurs i generell examen, om bedömningen sker i samband med begäran om examensbevis och kan betraktas som rutinmässig, fattas av chefen för Utbildnings- och forskningsavdelningen (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande i övriga fall fattas av respektive institutionsstyrelse (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

För ytterligare information, se Tillgodoräknandeordning för grundutbildningen – föreskrifter vid Örebro universitet.

10. ÖVRIGT

Verksamhetsförlagd utbildning i närområdet kan ej garanteras för modersmål och spanska.

- - -

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Denna utbildningsplan gäller från och med höstterminen 2006.

De som påbörjat utbildningen höstterminen 2004 har rätt att genomföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som gällde den termin studierna påbörjades till utgången av höstterminen 2006.

De som påbörjat utbildningen höstterminen 2005 har rätt att genomföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som gällde den termin studierna påbörjades till utgången av höstterminen 2007.

SPECIFICERING AV ÄMNER/ÄMNESOMRÅDEN FÖR BEHÖRIGHETSGRUPPERNA B OCH C

Behörigheten i relation till ämnen/ämnesområden utgår från examenskravet på fördjupning till minst 60 poäng. Eventuell specifikation av behörigheten återfinns i nedanstående förteckning.

Ämnen/ämnesområden	Behörighetsgrupp		Ev. specifikation av behörighet
Biologi	B	C	
Bild	B	C	
Datakunskap		C	Kravet uppnås genom 60 poäng informatik eller 60 poäng datateknik.
Ekonomiska ämnen		C	Kravet uppnås genom 60 poäng i företagsekonomi.
Filosofi		C	Kravet uppnås genom 60 poäng filosofi eller 40 poäng teoretisk filosofi och 20 poäng praktisk filosofi eller 40 poäng praktisk filosofi och 20 poäng teoretisk filosofi.
Fysik	B	C	
Geografi	B	C	Kraven uppnås genom studier om sammanlagt 60 poäng i kulturgeografi och naturgeografi.
Historia	B	C	
Idrott och hälsa	B	C	Kraven uppnås genom 60 poäng idrott/idrott och hälsa innehållande fysiska aktiviteter.
Kemi	B	C	
Matematik	B	C	Kravet uppnås genom studier om sammanlagt 60 poäng matematik varav minst 20 poäng på B-nivå.
Medier		C	Kravet uppnås genom studier om 60 poäng i medie- och kommunikationsvetenskap, filmvetenskap alternativt digital mediedesign eller motsvarande, varav 40 poäng ska vara antingen inom medie- och kommunikationsvetenskap, filmvetenskap alternativt digital mediedesign eller motsvarande.
Moderna språk	B	C	Kraven uppnås genom studier om sammanlagt 60 poäng i engelska, franska spanska eller tyska.
Musik	B	C	Kraven uppnås genom studier om 60 poäng i musik, vilka föregåtts av godkänt antagningsprov.
Naturkunskap		C	Kravet uppnås genom studier om minst 60 poäng i ämnen relevanta för undervisning i naturkunskap. Studier i biologi och kemi skall alltid ingå, varav minst 40 poäng biologi. Härutöver kan fysik, naturgeografi och miljövetenskap ingå.
Psykologi		C	
Religionskunskap	B	C	Kraven uppnås genom studier om sammanlagt 60 poäng i religionsvetenskap/teologi.

Bilaga

Lärarprogrammet, 60 poäng

Sida 2 (2)

Samhällskunskap	B	C	<p>Kravet för behörighetsgrupp B uppnås genom studier om minst 60 poäng i ämnesområden som är relevanta för ämnet samhällskunskap. Med relevanta ämnen avses statskunskap, nationalekonomi, kulturgeografi, rättsvetenskap, sociologi, genusvetenskap samt kurser i samhällskunskap. Ämnena statskunskap och nationalekonomi skall ingå i dessa 60 poäng.</p> <p>Kravet för behörighetsgrupp C uppnås genom studier om minst 80 poäng i ämnesområden som är relevanta för ämnet samhällskunskap. Med relevanta ämnen avses statskunskap, nationalekonomi, kulturgeografi, rättsvetenskap, sociologi, genusvetenskap samt kurser i samhällskunskap. Ämnena statskunskap och nationalekonomi skall ingå i dessa 80 poäng.</p>
Svenska	B	C	<p>Kravet för behörighetsgrupp B uppnås genom studier om 40 poäng svenska språket och 20 poäng litteraturvetenskap eller 20 poäng svenska språket och 40 poäng litteraturvetenskap eller 30 poäng svenska språket och 30 poäng litteraturvetenskap.</p> <p>Kravet för behörighetsgrupp C uppnås genom studier om 40 poäng svenska språket och 40 poäng litteraturvetenskap.</p>
Svenska som andraspråk	B	C	Kraven uppnås genom studier om 60 poäng svenska som andraspråk.
Svenskt teckenspråk	B	C	
Teknik	B	C	